

Het zijn zomaar twee gevelstenen, ergens in een straatwand. Toch vertellen ze ons heel wat. De onderste steen werd in 1878 gemetseld in de oostelijke gevel van de door Harry Elte ontworpen synagoge in de Dieserstraat.

Na de Tweede Wereldoorlog werd de beschadigde en verwaarloosde synagoge door de gedecimeerde joodse gemeente verkocht en werd in het gebouw een fabriek gevestigd, de S.A.B. (Speciaal Ap-

paraten Bouw). Het gebouw werd sterk verbouwd teneinde te voldoen aan de nieuwe bestemming. Er werd ondermeer een betonnen vloer in gelegd om zo een verdieping te verkrijgen. Nadat de S.A.B. naar elders vertrokken was, verwierf de gemeente Zutphen het pand met de bedoeling het af te breken en op deze plaats woonhuizen te bouwen. Na veel protesten werd van dit plan afgezien en naar middelen gekeken om het gebouw toch

weer de bestemming van synagoge te kunnen geven. Dat lukte en tot restauratie kon worden overgegaan. Thans is op de verdieping de synagoge gevestigd. Gelijkvloers was tot enige tijd geleden een depot van het Gelders Oudheidkundig Contact ondergebracht. Sinds december 1995 is hier het Joods Documentatie Centrum Zutphen gehuisvest. De bovenste steen herinnert aan de weer in gebruikneming van de synagoge in 1985.

H.

